

Mólt 7/12. 2014
Efr

Veiðifélag Langadalsárdeildar,
Móholti 6, 400 Ísafirði.

Kennitala 670683-0609.

Ísafirði, 2. desember 2014.

**Skipulagsstofnun,
Laugavegi 166,
150 Reykjavík.**

AFRIT.

Umhverfisstofnun,
Suðurlandsbraut 24,
108 Reykjavík.

Hraðfrystihúsið Gunnvör hf.,
Hnífsdalsbryggju,
410 Hnífsdal.

**Efni: Frummatsskýrsla fyrir 7.000 tonna framleiðslu HG í sjókvíum í
Ísafjarðardjúpi.
Athugasemdir Veiðifélags Langadalsárdeildar.**

Inngangur:

Nú hafa verið lögð fram til kynningar „Frummatsskýrsla fyrir 7.000 tonna framleiðslu HG í sjókvíum í Ísafjarðardjúpi“, fyrir 6.800 tonna framleiðslu á regnbogasilungi og 200 tonna framleiðslu á þorski á vegum Hraðfrystihússins Gunnvarar hf. í Hnífsdal.

Samkvæmt auglýsingu landbúnaðarráðherra árið 2004 (nr. 460/2004) er laxfiskaeldi óheimilt við Faxaflóa og Breiðarfjörð allt frá Reykjanestá að Látrabjargi. Einnig er slíkt eldi óheimilt við Húnaflóa, Skagafjörð, Skjálfaflóa, Þistilfjörð og Vopnafjörð, en á þeim svæðum séu mikilvægar laxveiðiár.

Þarna er Vestfjarða ekki getið og er því nærtækast að ætla úr frá því, að náttúra Vestfjarða og nytjastofnar á þessu svæði séu ekki þess virði að ástæða sé til að vernda strandlengju og firði þessa landssvæðis. Við vitum að af náttúrulegum aðstæðum er ekki grundvöllur fyrir sjókvíaeldi frá Reykjanestá og austur með suðurströndinni að minnsta kosti til Álftafjarðar og Hamarsfjarðar á Austfjörðum.

Það segir okkur að laxfiskaeldi í sjó verði hugsanlega aðeins leyft (stundað) við Ísland á Vestfjörðum, í Eyjafirði og frá og með Seyðisfirði til og með Álftafirði á Austfjörðum.

Þar sem að löggjafinn virðist nú hafa afmarkað þau svæði við strendur landsins, þar sem fram megi fara eldi laxfiska í sjókvíum, þá gefur það auga leið að mikil aðsókn verður á þessu svæði, samfara mikilli mengun og óafturkræfum skaða á lífríki þessa staða og villtra stofna fiska, skeldýra og annarra sjávardýra.

Hér að neðan eru ítrekaðar áður fram komnar athugasemdir Veiðifélags Langadalsárdeildar við fyrirhugað laxfiskaeldi í Ísafjarðardjúpi.

„Vestfirðir.

Nú þegar hafa verið veitt leyfi til sjókvíaeldis á laxi og regnbogasilungi og ræktun hafin í Patreksfirði, Tálknafirði, Arnarfirði og Dýrafirði. Einnig liggja óformleg leyfi fyrir kvíaeldi í Önundarfirði og jafnvel Ísafjarðardjúpi.

Ísafjarðardjúp er með stærri fjörðum á Íslandi og hefur fjöldann allan af innfjörðum. Í öllum þessum innfjörðum eru bergvatnsár, smáar og meðalstórar. Fullyrða má að í þessum ám öllum eru náttúrulegir stofnar laxfiska, það er lax, sjóbleikja og sjóbirtingur. Stundum aðeins ein þessara tegunda, en stundum fleiri og í mis miklu magni.

Helstu laxveiðiárnar á svæðinu eru Laugardalsá, Langadalsá og Hvannadalsá og hafa þær allar verið leigðar út til laxveiði í ára tug. Eins má geta Ísafjarðarár, sem verið hefir í útleigu undanfarin ár.

Lax og bleikja af náttúrulegum stofni er í öllum ánum og farið er að bera á sjóbirtingi í þessum ám nú síðari árin við hitnandi loftslag, en hér á árum áður var sjóbirtingur víða algengur í ám á Vestfjörðum.

Langadalsá og Hvannadalsá hafa einn sameiginlegan ós við Nauteyri og í þann félagsskap bætist einnig Þverá. Því þarf að reikna út meðalveiði allra þessara áa saman, þegar tekin verður ákvörðun um staðsetningu sjókvía í námunda við ósasvæðið, með tilvísun í reglugerð nr. 105/2000 með síðari breytingum 4. gr. ýmis ákvæði, **ef um leyfisveitingar verður að ræða. (Fjarlægð frá ós 15 km.)**

Fram hefur komið í leyfisumsóknum um laxeldi í sjó (t.d. frá Dýrfiski), að stundaðar séu seiðasleppingar með kynbættum seiðasleppingastofni í Laugardalsá og Langadalsá í Ísafjarðardjúpi. **Hér er um að ræða rangar staðhæfingar sem viðkomandi ættu að vita betur um og er einfaldast að vísa til reglugerðar nr. 105/2000 2. gr. 2.2. þar sem m.a. segir „Við fiskrækt í ám og vötnum skal sleppa seiðum af stofni viðkomandi veiðivatns.“ Við þessi ákvæði hefur verið staðið.**

Laxalús og mengun.

Það sníkjudýr er veldur hvað mestum usla við sjókvíaeldi laxfiska er laxalús, sem getur orðið gífurlegur skaðvaldur bæði fyrir eldisfisk, sem og stofna villtra laxfiska og þá ekki síst seiða þessara stofna er koma úr ferskvatni og ganga til sjávar til frekari þroska. Séu fiskeldiskvíar t.d. á gönguleiðum seiða getur laxalús tortímt þessum seiðum.

Því hefur verið haldið fram, að laxalús fjölgi sér síður við kaldari aðstæður í sjó, en annað virðist vera að koma í ljós miðað við það sem frétt hefur frá Fjarðarlaxi, sem er með eldiskvíar í Patreksfirði, Tálknafirði og Arnarfirði. Talið er ljóst að með auknu umfangi á eldi laxfiska í sjókvíum og hækkun á sjávarhita aukast líkur þess, að laxalús geri vart við sig í auknu mæli á eldissvæðum.

Skipulagsstofnun telur nýjar upplýsingar um laxalús í sjókvíaeldi í Fossfirði í Arnarfirði gefa til kynna að laxalús virðist geta náð sér á strik við þær aðstæður sem ríkja í sjó á Vestfjörðum. Því er ekki raunhæft að útiloka útbreiðslu laxalúsar og annarra óværu í kjölfar eldis laxfiska í Ísafjarðardjúpi og hugsanleg áhrif þess á náttúrulega stofna.

Til að minnka skaða er laxalús getur valdið í sjókvíaeldi er notast við eiturefni til að drepa lúsina. Þetta eiturefni hefur jafnframt skaðleg áhrif á aðrar tegundir skeldýra svo sem rækju, krabba, kuðunga og skeljar og e.t.v. fleiri botndýr.

Mengun út frá sjókvíum vegna fóðrunar og úrgangs frá fiskinum getur og haft neikvæð áhrif á lífríkið á ákveðnum svæðum. Spurning er um hvort það verður varanlegt eða tímabundið meðan á eldi stendur á viðkomandi svæðum.

Áhrif á stofna villtra laxfiska.

Það er nokkuð ljóst að laxeldi í sjókvíum getur og hefur haft áhrif á erfðaeiginleika villtra laxastofna. Slíkt er ekki afturkræft og getur á tiltölulega fáum árum gert út af við þá stofna, sem nú eru í veiðiám við Ísafjarðardjúp. Nærtækast er að vísa til reynslu í Noregi hvað þetta varðar

Hvað regnbogasilung varðar er ekki talin hætta á að um erfðablöndun verði að ræða, en hinsvegar er spurning um hvort að regnbogasilungur, sem sleppur úr eldiskvíum og gengur upp í ferskvatnsár, gangi ekki á ætisstofna seiða í ánum og jafnframt éti seiði og hrogn. Fyrir utan það að spilla orðspori ána sem verið hafa virtar laxveiðiár með náttúrulegum stofnum laxfiska.

Lokaorð.

Veiðifélag Langadalsár í Ísafjarðardjúpi mótmælir harðlega þeim áformum er uppi eru um stórfellt laxfiskaeldi í sjókvíum í Ísafjarðardjúpi, er getur haft óafturkræfar afleiðingar fyrir villta laxfiskastofna í ám og vötnum á Vestfjörðum. Jafnframt mun slíkt eldi hafa neikvæð áhrif á hefðbundnar veiðinytjar Ísafjarðardjúps og valdið þeim sjómönnum er stundað hafa veiðar þar ómældum skaða og tekjumissi.

Krafa er um að umhverfismat allra umsókna um sjókvíaeldi í Ísafjarðardjúpi verði skilyrðislaus.

Ferðapjónusta á Vestfjörðum byggir nú og hefir byggt á hreinleika náttúru svæðisins og dýralífs. Stórfellt sjókvíaeldi með tilheyrandi sjónmengun fer ekki saman við þá uppbyggingu er verið hefur í þessari atvinnugrein. (Hraðbraut um hálendi Íslands ???)

Veiðifélag Langadalsárdeildar skorar á allar þær opinberu stofnanir er að þessum málum koma, að gangast fyrir því, að nú þegar verði Ísafjarðardjúp friðað fyrir sjókvíaeldi á laxfiskum, eins og gert hefur verið við stóran hluta strandlengju Íslands.

Ísafjarðardjúp hefur verið nefnt „**Gullkistan**“ og það ekki af ástæðulausu. Strengjum þess heit að Ísafjarðardjúp haldi þeirri nafnbót vegna sjálfbærni sinnar og hreinleika, um ókomna framtíð.

F.h. Veiðifélags Langadalsárdeildar,

Þorleifur Pálsson, formaður stjórnar, Móholti 6, 400 Ísafirði.
gstor@simnet.is, GSM 862-3811.